

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

Cap. V. De Mari Ionio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

Fretum Siculum. Certè de Fretò Siculo omnes penè consentiunt Scylax, Thucydides, Strabo, Plinius, Philostratus. Pomponius Mela lib. 2. illud mare restringit fluuio *Metauro*, qui paulò supra Fretum influit in idem mare. Procopius 1° Vandalicarum ad *Gaurum & Melitam* insulas hoc extendit, & illas facit limites Tyrreni maris, & Adriatici. Dilatatur ab Dionysio, Afro, Eustathio, Prisciano, Auieno, qui illud ad Africam extendunt: Pomponius Mela ad Gallias vsque.

CAPVT QVINTVM.

De Mari Ionio.

REM aggredimur impeditissimam, & in quâ Philippi Cluerij etiam desiderata est industria. Nam Diatribâ, quam addidit Italiæ suæ, rem obscurasse videtur potius, quàm illustrasse. Dicit tamen potest hunc scetum tanti viri posthumum fuisse, quod ex aliquot lacunis, & mendis arguitur.

§. 1. *De Mari Ionio in genere.*

MARE illud quod Græciam inter Italiâmque diffunditur à *Fretò Siculo* ad partem *Occidentalem Crete*, dictum est.

Primò CHRONIVM, inquit Apollonij vetus Scholiastes quod ad illud *Saturnus habitauit*: vel vt Eustathius à *Chroniâ* insulâ, quæ vbi sita fuerit, incòpertum est. Tzerzes etiam ait vocatum esse *Rheæ sinum*, sed auctorem non laudat.

Secundò CELTICVM: ita difertè vetus Apollonij Scholiastes ad lib. 3.

Tertiò IONIVM de quo nomine §. 6. Sic intelliges Poëtas collocantes Strophadas in *Ionio* mari. Dicitur aliter à Marone *Ionium immensum*.

Quartò ADRIAS & mare ADRIATICVM, vt agnoscitur ex Strabone lib. 2. & Philostrato 2. de Iconibus.

Quintò AVSONIVM ab Ausonibus Italiæ populis.

Sextò SICVLVM ab insulâ Siciliâ cuius latus Orientale aluit.

§. 2.

§. 2. De Mari supero.

MARE *superum* sic appellatum est, quod Italiæ parti Boreali incumbit; quoniam apud Geographos Septentrio pars dicitur *Superior*, ut *Meridies* nominatur *Inferior*, nisi fortè habeatur ratio Maris, aut maioris alicuius fluuij. De limitibus autem, & amplitudine maris superi tres inveniuntur sententiæ.

Prima eaque communissima *Siculo Freto* mare Superum & Inferum diuidit. Ita ferè omnes Geographi, & Historici.

Secunda est Marciani Capellæ lib. 6. distinguentis duo hæc maria per urbem *Hydruntem*.

Tertia est Plinij lib. 3. cap. 26. per *Iapygiam* Prom. hæc maria determinantis: qui tamen parùm constanter in hoc negotio videtur locutus; ut ante me Cluuerius obseruauit.

§. 3. De Sinu Adriatico, seu Ionio.

MARE supra Italiam terras subiens *Sinus Adriaticus*, vulgò à veteribus dictus est, ab Scylace & Eustathio *Ionius Sinus*. Quamquam Plinius & Mela primam eius Sinus partem, seu Meridionalem *Ionium*, secundam & interiorem *Adriaticum* appellent. Iam illius fines consideremus.

DE INITIO huius Sinus quatuor sententiæ reperiuntur.

Prima est Scylacis hunc Sinum inchoantis à *Iapygiâ*, seu *Salentino* Promontorio, & montibus *Acrocerauniis*.

Secunda Plinij lib. 3. cap. 11. inter *Hydruntem* & *Apolloniam*, ubi breuissimus ex Italiâ in Græciam transitus, atque ubi Pyrrhus Epirota primùm, deinde Varro Classis Pompeianæ præfectus iter pedestre, iactis molibus, continuare voluerunt.

Tertia Polybij assignantis *Cocynum* Pro. hodie *capo de Stillo*.

Quarta denique Ptolemæi lib. 2. cap. 17. & lib. 3. cap. 1. incipientis hunc Sinum à *Gargano* monte in *Italia*, & *Lisso* flumine in *Illyride*.

DE FINE quatuor quoque leguntur sententiæ.

Prima est Procopij 2. Gothicorum claudentis *Ionium Sinum* ad *Rauennam*.

Secunda Ptole. lib. 2. cap. 17. ad Fl. *Tilauemptum*, vbi intimum Adriatici Sinus recessum constituit.

Tertia est Plinij, & Strabonis ad urbem *Aquileiam*.

Quarta denique Melæ lib. 2. cap. 3. ad *Tergestem* urbem.

Porro reperio eundem Sinum in tres partes diuidi: quæ enim Italix affunditur, *Italicum latus* dicitur: quæ Illyridem lauat *Illyricum* ita Strabo: denique pars intima Sinus *Mare Aquileiense*, apud Dionysium nuncupatur Πόντος Ακωλιός. Quod dixi de *Italico latere* intelliges apud Iustinum ad Fretum vsque Siculum extendi, cum ait lib. 22. Dionysium bellum mouisse in Græcos *proxima Italici maris litora tenentes*, Illyricum autem latus apud Scriptores mediæ ætatis inuenio *Dalmaticum* dici.

§. 4. De Mari Ausonio, seu Siculo.

ALTERA pars magni Maris à Prom. *Iapygia* in Meridiem *Ausonium* mare prius dicebatur, postea verò *Siculum*, vt ait Strabo lib. 2. Et *Ausonium* ab Ausonibus populis, quos tamen negat Strabo ad hoc mare habitasse. Alij Straboni repugnant, Nicander, Antonius Liberalis, & Suidas. Exinde autem Siculis in Sicilia rerum potentibus dictum est *Siculum*, à Græcis, itémque γλυκῆα γάλακτα ob dulces cibos, & lautitias per illud ex Græciâ & Asiâ subuectas, vt notat ex Athenæo Eustathius.

Huius autem Maris limites sunt ex Strabone, ora *Orientalis Sicilia*, pars Italix à *Freto Siculo* ad Pro. *Salentinum*, exinde ad *Cretæ* Promontoria, & *Peloponnesum*.

Ifidorus in eo inuenit *Achaicum*, & *Epiroticum* mare. Nam lib. 13. cap. 16. Ionium diuidit in *Siculum*, *Epiroticum*, & *Achaicum*: sed *Achaici* nullus veterum meminit, *Epirotici* tantum Serutus in 3. *Æneid.*

§. 5. De Mari Adriatico.

ADRIATICVM mare, seu *HADRIATICVM*, vt liquet ex marmoribus, Poëtis *Adriacum*, *Adrianum* Scymno, Ciceroni, & Floro, antea *ATRIACVM*, ait Plinius lib. 3. cap. 16. ab vrbe *Attria* Colonia Tuscorum in paludibus, vulgò *Septemmaria*.

Idem de Atriâ Strabo lib. 5. Paulus Diaconus rerum Longobard. lib. 2. cap. 19. perperam originem huius maris trahit ab *Atriâ* vrbe Piceni.

Eius Maris termini apud Ptolemæum lib. 3. cap. 1. 4. 14. 15. 17. à *Freto Siculo* ad *Iapygiam* Pro. *Ora Sicilia Orientalis*, in Epiro à portu *Castiopen* ad *Acheloum* amnem, *ora Corinthiaci Sinus*, *Peloponnesi* ora occidua & *Meridionalis Cretam* vsque. Vnde colliges *Adriaticum* Ptolemæi esse idem cum *Siculo* Strabonis, si eximas exiguam illam oram, quæ à iugis *Acrocerauniis*, ad *Castiopen* portum excurrit.

Diuiditur autem Mare Adriaticum pressius sumptum, in tres Sinus, de quibus in Italiâ distinctiùs, *Tarentinum*, *Scyllacum*, & *Brutium*.

§. 6. De Ionio Mari proprie sumpto.

IONIVM, Ptol. *Ἰόνιον*, vnde dictum sit disputant eruditi, & adhuc sub iudice lis est. Quidam ab Ionum naufragio dictum volunt, perperam, nam *Ἴωνες* Græcè, *Ἰόνιος* verò *κόλπος* ita scribuntur; tamen legitur apud Polybium *Ἰόνιον*. Alij ab *Ione* Adriæ patre. Solinus & Marcianus Capella ab Ioniâ extremâ parte Italiæ, quæ sic dicta est ab *Ione* Naulochi filia quam Hercules interemit. Homeri interpres ab Ionio quodam ab Hercule cæso. Alij denique vt *Æschylus*, *Eustathius*, *Seruius* & alij plures, ab errore *Iüs Inachi* filia.

Iam verò limites eius sic proponit Ptolemæus lib. 3. cap. 1. lib. 2. cap. 17. lib. 3. cap. 14. Ab *Iapygia* Pro. ad *Garganum*: à *Lisso* Fl. ad *Celidnum* amnem, & hinc ab portum *Castiopen*. Plinius paulo aliter de hoc Ionio loquitur: videtur enim illud constituere ex *Apolonia* ad *Hydruntem*; de aliis terminis secundum Plinium non est facile statuere. Sic intellige locum *Liuij* lib. 23. vbi *Philippus Macedo* tantum Ionio mari discretus ab Italiâ dicitur.

Obseruabis item hîc Plinium aliter ab aliis loqui. Quem enim alij dixerunt *Ionium Sinum*, ille *Adriaticum* nominat, & quod illi *Mare Adriaticum* hic *Ionium*: in parte autem inferiori huius maris collocat *Ionium* & *Siculum*, cum alij tantum *Siculi* meminerint. Videtur etiam vltra alios extendere, cum *Ionium* diuidat in *Siculum* & *Creticum*, de quo §. 1. cap. sequentis.

*Atque hæcenus de impeditissimâ questione: de qua si expedire loqui vo-
lueris dices Ionium latè sumptum in tres partes diuidi, in Sinum Io-
nium, seu Adriaticum, Mare Ionium propriè dictum, & Mare Au-
fonium, seu Siculum.*

CAPVT SEXTVM.

De Mari Ægæo.

NEQVE minùs in hâc parte maris Mediterranei laborandum
fuit, propter auctores distractos in contraria.

§. 1. *De Ægæo Mari latè sumpto.*

PRIMVM hîc agemus de eius nomine, deinde de eius limiti-
bus. Quod ad nomen attinet,

Primò dictum videtur fuisse **CARICVM** vt legitur apud ve-
terem Thucydidis Scholiastem, quoniam Cares in Ægæi insulis
diu habitarunt, quos tandem abegit Minos, ex quo

Secundò vocatum est **MINOIVM**, vt dicitur ab Apollonio, &
aliquot eius insulæ Minoïdes.

Tertiò, **MARE GRÆCVM** tempore Thucydidis, vt ipse asse-
rit lib. 1.

Quartò apud Apollonium & Homerum dicitur **MELAS**, vel à
Melane filio Phryxi, vel à Fluuio Melâ qui in hoc cadit ex Thra-
ciâ in Sinum cognominem.

Quintò in Epitome Strabonis **ASIATICVM** dici videtur,
quandoquidem in eo & Cycladas, & Sporadas locat, & ad Troa-
dem, Macedoniam & Samothracen illud extendit.

Sextò denique apud Maronem 5. Æneidos **ARGOLICVM** *Argo-
licòque mari deprensus, &c.*

Terminos autem eius statuo 1. Hellepontum, 2. Mare Siculum,
aut Aufonium, 3. denique Parthenium seu Virginis Sinum. *Pri-
mum* omnes penè Geographi veteres asserunt: *Secundum* Plinius,
Melâ, Strabo: *Tertium* denique Dionysius, & ex eo Eustathius.

§. 2. *De Mari Cretico.*

CRETICVM ab insulâ Cretâ nomen habet, & cum Myrto